

1910 .

I J A R O

1/14 de Aprilo.

«KAŬKAZA ESPERANTISTO»

Jarabono 1 rublo—1.06 sm.

Tarifo por anoncoj: 1 paĝo—6 rub., 1/2 pĝ.—3 r. 1/4 pĝ.—1 r. 50 kor., 1/3 pĝ.—75 k., 1/10—50 k.

Adresoj de samideanoj 10 k.
Adreso: Tiflis, Pasajo de Puŝkin. Ajk Ter-Astvacatrians.

„КАВКАЗСКИЙ ЭСПЕРАНТИСТЪ“

Въ годѣ 1 рубль. Объявленія: страница—6 руб., 1/2 стр.—3 р., 1/4 стр.—1 р. 50 к., 1/8 стр.—75 к., 1/10 стр.—50 к.

Адресъ: Тифлисъ, Пушкинскій Пасажъ Айку Теръ-Аствацатрянцу.

«ԿՈՎԿԱՍԻԱՆ ԷՍՊԵՐԱՆՏԻՍՏ»

Տարեկան բաժանորդագիրը 1 ռուբլի:

„კავკასიის ესპერანტიტი“

წელიწადში ღირს 1 მანეთი.

Редакция открыта ежедневно по вечерамъ отъ 5—8 ч.

UNU FACILA FLUGO EN LA ESTANTECON KAJ ESTONTECON DE L'ESPERANTISMO.

„En la mondon venis nova sento“.

Jam estas dudek du jaroj, ke tiu ĉi nova sento penetris la mondon. Feliĉa momento! Ju ĝi iras, des fortigas tiu ĉi sento pli kaj pli. Ĝi regas en multo da koroj.—Tio estas esperantismo.

En 1887 jaro, en urbeĝo Moskvo, S-ro Zamenhof, doktoro el Varsovio, presis unue la broŝuron pri la lingvo internacia. Tiam en la tuta mondo D-ro Zamenhof estis sola esperantisto. Ĉar krom li neniu konis esperanton. Nun dndek du jaroj estas pasintaj de tiu tempo, kaj tiu esperantistero nun estas ŝanĝita en milionoj da esperantistoj. En tuta terĝlobo, en multaj anguloj de la diversaj landoj ni trovas esperantistojn, kaj esperantajn

societojn. Lasta statistiko, deklaras ke tiuj societoj estas pli ol 1600, dismetitaj en diversaj lokoj de terglobo.

Kiel estas klarigebla tia progreso? La kaŭzo estas tre simpla.

„Al la mond' eterne militanta
Ĝi promesas sanktan harmonion“.

Jam longe oni sentas bezonon de la lingvo internacia. Ni vidas ankoraŭ en la deksesa centjaro personojn, kiuj laboras por solvi la problemon de la internacia lingvo. Tiu problemo estas fondita en la koro kaj sento de l' homaro. Ju jaroj post jaroj kontinue finas kaj volviĝas, des homaj agoj, sciencoj, kaj artoj kreskas pli kaj pli. Kreskas la komerco kaj industrio.

Homo estas societa estaĵo. Li trovas limojn de unu lando mallarĝaj por sia agado. Li volas flugi tien, kie estas plej larĝa kampo por agado.

Sed, ve! la lingvoj de la diversaj landoj staras kvazaŭ obstinaj baroj de l' agado, se ne por ĉiuj, almenaŭ por multaj homoj. Tiamaniere limiĝas fizika, kaj intelekta progreso de l' homaro.

Ĉu la societo ne estas konsistanta el individuoj? Barante bonon kaj progreson de l' individuoj, oni baras ankaŭ bonon, kaj progreson de la societo.

Esperantismo venis en la mondon kun plenaj esperoj, por disbati kaj forĵeti barojn. Li donis al ni facilan lingvon, kompreneblan de ĉiuj homoj; ĝi promesis fari el popoloj unu rondon familian.

„Sur neŭtrala lingva fundamento,
Komprenante unu la alian,
La popoloj faros en konsento
Unu grandan rondon familian“.

Disvastigante, esperantismo levos kaj plenumos multe da naciaj demandoj. Ĝi malfermos larĝan kampon por industrio, kaj komerco. La sciencoj kaj belaj artoj faros grandan progreson. Vojaĝoj kaj komunikaĵo estos pli facilaj. Tiamaniere

la kulturo de unu lando povos facile transiri en alian landon.

Homoj, se vi havas en koro la bonecon por homaro, kaj societo, estu militantoj de tiu ĉi standardo. Ĝi gardas nek batalojn nek sangon, sed la pacon, kaj amon.

„Ne al glavo, sangon soifanta,
Ĝi la homan tiras familion;
Al la mond' eterne militanta
Ĝi promesas sanktan harmonion“.

Kaspar Aŝrafjan

„VERDA STFLO“

Ĉielon malluman, kovritan per nuboj,
Modeste lumigis malgranda steleto;
Kaj homoj rigardis malkaŝe kun duboj,
Ĉar ilin mirigis de l'amo ideto.

Eĉ kelkaj el ili komencis ĝin moki,
Rideti de verda steleto grandecon,
Sed ĝi trankvilete komencis jam noti
La vojon, por semi sur tero fratecon.

Jam dudek-du jaroj rapidaj foriris,
Kaj hela stelet' lumiganta ĉielon,
Nun dolĉe, libere kaj forte ekbrilis,
Ĉar oni jam vidas proksime la celon.

Steleto brilegas, kaj lumas varmege
Diversajn popolojn per si kuniganto,
Kaj homoj dankeme nun krias laŭtege:
„Ho vivu la Majstro kaj lingv' Esperano!“

F-ino P. Pavlova

R O N D A J D I O J

de V. Papazjan.

(Daŭrigo)

Jen kio okazis.

Supre, inter la homoj, aperis ia novĉ

flnado de pensoj, kiu jam estis pligrandiginta kaj bruege detruadis ĉiujn orajn kaj arĝentajn idolojn, tre diligente peĉetigis ilin, piedpremadis, frotadis kaj malestimegis.

Kune kun detruigo de idoloj la homoj forpeladis de si la spiritojn de malbono kaj liberigadis ne nur de kaptiloj de diabloj, sed ankaŭ kun glavo de libereco kaj vero en manoj neniigadis la subterajn potenculojn kaj ĉiujn ĝiajn agentojn. Ankaŭ iom—kaj la malbono devus resti senarmila kaj senpotenca...

Nu, diru do mem, kiel la infero kaj ĝia loĝantaro povis nun resti trankvilaj!

La diablaro estis peninta restarigi la oran bovidon kaj ĝian adoradon. Ĝi uzis diversajn rimedojn por konservi la forton de neegaleco. Ĝi eĉ armigis unu duonon de l'homaro kontraŭ la alia, sed ĉie ĝi malvenkis. Tuj kiam falis la ora bovido, la diabloj diskuradis disbatitaj, senesperaj kaj terurigitaj, kaj nun disreviĝinte estis certigintaj, ke jam venis la lasta tago de l'infero.

La diablestro vidis klare, ke lia trono ŝanceliĝas, ke lia afero iras malbone, ke la falon de ora bovido devas sekvi plena nuligo de malbono. Tial li kunvoĉis grandan kunsidon de l'saĝaj spiritoj de l'infero kaj proponis al ili preparoli la demandon.

Sed la tagoj pasis, supre oni detruadis la orajn bovidojn unu post la alia, la amaso de malbonaj spiritoj diskuradis terurigitaj sed, malgraŭ tio, malsupre la granda regna kunsido ankaŭ ne atingis ian rezultaton. Aliflanke plimultiĝis la amasego antaŭ la palaco kaj per sia kriego tondrigis la inferon.

Fine Behehzebuŭ pala kaj furioza levigis de la kunsido, ordonis malfermi la pordojn de la palaco kaj eliris por paroli kun popolo.

La infero ektondris pro esperplenaj

krioj de diabloj, kiam aperis la potenca persono de diablestro. Dum iom da tempo ekregis plena silento kaj post tio Behehzebuŭ rektigis kaj, sin turninte al atendinta diablamaso, komencis tiel:

Karaj diabloj,...diris li—hodiaŭ ni havas la demandon de vivo kaj morto; hodiaŭ estas solvota la sorto de nia regno kaj de vi mem. Se ni ne trovos rimedon—pasos kelke da tagoj kaj neniigos supre ĉiuj oraj idoloj kaj tio pereigos nin. Tie—sur la supraĵo de l'terglobo, dank' al idoloj nia regnado estis garantiita kaj niaj enspezoj estis riĉaj. Sed jen nun aperis malamo kaj malestimo kontraŭ la idoloj. Oni ne kliniĝas plu antaŭ ili, oni ne volas plu oferi por ili la tutan sian koron, penson kaj animon. Ĝi estas terure por ni. Nun oni piedpremas la oran bovidon oni kraĉas sur ĝin kaj malpurigas ĝin... tremas nia trono, detruigas nia regno, malfortiĝas nia aŭtoritato. Mia konsilantaro kaj saĝularo ne povis trovi rimedon kontraŭ tiu ruinigado. Nun mi esperas ke eble inter vi troviĝos iu genia kapo, kiu proponus al ni iun rimedon.

Sciu bone, daŭrigis li per inspirema voĉo—ke tiu el vi, kiu trovos rimedon restarigi en la homoj estimon kaj honoron al la ora bovido, iĝos ne nur senmorta bonfarinto de la tuta diablaro kaj estos mia favorato kaj lia nomo per fajraj literoj estos skribita en la diabla kroniko... Nu, pensu do, miaj lertaj subuloj, laborigu vian cerbon kaj parolu la trovinto de la rimedo. Sed rapide: ankoraŭ pasos kelkaj tagoj—kaj poste estos malfrue...

Diris Behehzebuŭ kaj ne tro konfidante al la prudento de siaj subuloj sidigis kaj postulis matenmanĝon.

Ĉiuj diabloj—grandaj kaj malgrandaj, viroj kaj inoj malleviste siajn nazojn kaj kuu fingroj sur la fruntoj komencis serĉi rimedon. Estis ekreginta plena silento.

La penso de diablaro sentis antaŭnaskan doloregon.

Tradukis el armena lingvo

Vardan Sirunjan

(Finota)

***

Jam venis la tagoj severaj de vintro,
Enne murmuris arbaro senverda;
Kaj neĝo malgaja frapadas la vitron,
La vitron de mia malhela fenestro.

Kaj mia animo kaj koro malsana
Suferas silente, sen voĉ' sen alarmo;
Okuloj plorantaj nevole kaj vane
Elverŝas, elverŝas senĉese la larmojn...

Do tutajn revaĵojn kaj sonĝojn perdinte,
Sopiras kaj revas mi varman la tempon;
Kaj kvankam longdaŭros ankoraŭ la vintro,
Sed venos, esperas mi, bela printempo..

Kaj tiam ridetos kaj sorĉos la suno,
Vekiĝos l'arbaro, ekfloros burĝono;
Bruetos rivero—brileta kaj juna,—
Ah, kiel mi volus eliri el domo...!

*

Ŝrind.

LA AVIADO EN KAŬKAZO.

Intereso al aerveturado en nia societo kreskas ĉiutage pli kaj pli. Ĉi tio ne estas rimarkinda dank'al tiuj grandegaj sukcesoj, kiujn atingis nun la aerflugado.

Efektiveco superis la revojn ne nur de antikva, sed eĉ ankaŭ de nia moderna mondo. Ankoraŭ antaŭ kvar jaroj ni povis aŭdi, ke traflugi unu kilometron sur ia aparato pli peza ol aero—estas nur revo, utopio... Kaj nun ni mem volas partopreni en aviadaj ludoj kaj revas pri „biplanoj“, „monoplanoj“ kaj aliaj flug-

maŝinoj: ni diskutas pri iliaj karakteraj diferencoj, ni konas bone la heroojaĵojn de la famaj aviadistoj, kaj ni povas ilin nomi, kiel niajn bonajn konatulojn.

Evidente, ke nia malproksima lando, Kaŭkazo, ankaŭ kun viva intereso observis brilantajn venkojn de l' homo kontraŭ aero. En tiu tempo, kiam preskaŭ ĉie jam fondiĝis aeroklubo kaj aerveturadaj societoj por propagandi la ideon de la aviado,—en Tifliso unu malgranda grupo el inĝenieroj sin turnis kun anketo al ĉiuj konfidemuloj al la ideo de aerflugado, kiuj ekdezirus partopreni en projektita Rondeto de la amantuloj de la aera sporto.

Ĉi tiu anketo aperis en lokaj gazetoj en Septembro de 1909 kaj altiris la atenton de multaj homoj. Tial en komenco de Januaro de 1910 jam estis kolektita unua komuna kunsido de anoj de la „Kaŭkaza Aeronautika Rondeto“. La kunsido estis tre multenombra kaj interesplena; estis diritaj paroladoj pri la celoj de la Rondeto kaj pri grava signifo kaj nuna stato de la aerflugado en mondo; poste estis elektita la konsilantaro el 9 anoj kaj revizia komisiono el 3 anoj.

Estante la sola reprezentanto de la aviada afero en Kaŭkazo kaj konsciante la tutan gravecon de la surprinitaj devoj antaŭ la kaŭkaza loĝantaro,—la Rondeto en komenco de sia agado decidis kolekti ian sumon, sufiĉan por la aĉelo de propra aeroplano por farado de l'flugoj en Tifliso kaj en aliaj kaŭkazaj urboj. Alproksimigante al ĉi tiu celo, rondetanoj organizis legadon de la ciklo de komunkompreneblaj lekcionoj el historio, teorio kaj praktiko de aerflugado kaj okupiĝis per preparadoj per la sporta festeno, dum kiu je la unua fojo aperos la konkursantoj sur siaj planoroj, ĉar kelkaj anoj jam konstruas planorojn de diversaj sistemoj kaj el diversaj mater-

ialoj; la aliaj preparas flugantajn modelojn de la aeroplanoj, kiuj ankaŭ konkuros dum la sporta festeno.

Krom tio estas kunligitaj la interkomunikigoj kun francaj aviadistoj per la franca „Aera Kompanio“, kiu sian interkribadon kun la Rondeto kondukas en „Esperanto“. Ĉi tiu „Aera Kompanio“ mem rekomendas spertajn aviadistojn kaj esprimas deziron helpi al la Rondeto en ĉi tiu afero kun tre favoraj kondiĉoj.

En tiflisaj lernejoj multe da lernantoj sub la gvidado de siaj instruistoj de fiziko ankaŭ konstruas modelojn de flugmaŝinoj kaj volonte vizitadas la lekciojn de aerflugado.

El ĉi tiu malgranda raporto oni povas rimarki, ke tutmonda entuziasmo ĉirkaŭprenis ankaŭ kaŭkazanojn, kiuj volonte interesigas pri la lastaj sukcesoj de la aerflugado kaj tial oni povas esperi ke la fondiĝo de „K. A. R.“ estis ĝustatempa kaj ĝia agado alportos sendube ian utilon al nia patruja aerveturado.

V. S. K.

Rezolucio de komuna kunsido de S. E. K. la 24-an de Marto 1910.

Societo Esperantista Kaŭkaza, ricevinte la 14-an de Marto sciigon pri arango en Peterburgo de Tutrusa Esperantista Konferenco, dum sia komuna kunveno decidis ke:

1) Kunvoki en Rusujo Esperantan kongreson estas ankoraŭ frutempe;

2) La S. E. K. ne trovas eblan partopreni ĝin aktive, ĉar la limtempo de la 14 de Marto ĝis 20 de Aprilo estas tre malgranda por pritrakti la diversajn demandojn, rilatajn al proektata konferenco;

3) La gesamideanoj-kaŭkazanoj, dezirantaj partopreni la konferencon, agu laŭ sia deziro.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Упрочению положенія esperантизма среди народовъ, населяющихъ весь земной шаръ, въ послѣднiе годы особенно много способствуетъ чрезвычайно важное и симпатичное учрежденiе, именуемое „Универсальная Эсперанто-Асоциация“, поставившее себѣ цѣлью практическое примѣненiе языка Эсперанто въ жизни во всѣхъ сферахъ человѣческой дѣятельности. До начала 1908 г. главные руководители эсперантскаго движенiя преслѣдовали лишь одну цѣль: дать человечеству вспомогательный языкъ для международныхъ сношенiй. Для достиженiя этого различными эсперантскими организацiями, национальными пропагандными обществами, мѣстными группами и клубами всячески старались обучать эсперантскому языку по возможности большее число людей. Специально для учащихся велись курсы языка Эсперанто въ учебныхъ заведенiяхъ, а для взрослыхъ открывались курсы, помѣщались въ национальной периодической печати множество агитационныхъ и пропагандныхъ статей, въ которыхъ указывали на огромную пользу, которую принесло-бы человечеству принятiе общаго вспомогательнаго языка и притомъ такого легкаго и практическаго пригоднаго, каковымъ является языкъ Д-ра Заменгофа—Эсперанто. Не рѣдко прибѣгали къ авторитету и помощи представителей ученыхъ круговъ всѣхъ национальностей, армiи и властей. И вотъ, благодаря такой самоотверженной преданности единомышленниковъ, нынѣ смѣло можно утверждать, что, несмотря на нѣкоторыя препятствiя, тормозящiя ходъ дѣла, пропаганда языка Эсперанто въ настоящее время достигла уже громаднхъ результатовъ. Число эсперантскихъ обществъ, союзовъ и публичныхъ курсовъ возрасло до немовѣрныхъ размѣровъ и чѣмъ

дальше, тѣмъ сильнѣе и сильнѣе замѣчается повсемѣстно тяготеніе общества къ языку Эсперанто. Администраціи многихъ учебныхъ заведеній уже не стѣсняются официально включить въ свои программы этотъ языкъ; представители многихъ городовъ отпускаютъ безвозмездно помѣщенія для публичныхъ курсовъ и даже субсидируютъ послѣдніе; національныя газеты всѣхъ странъ теперь уже не отказываются помѣщать у себя статьи объ Эсперанто, а иногда даже полемизируютъ на почвѣ эсперантизма и помѣщаютъ у себя критическіе очерки. Все это, несомнѣнно, доказываетъ, что Эсперанто заслуживъ вниманіе общества, а что большая часть послѣдняго отзывается объ Эсперанто одобрительно, въ этомъ легко убѣдиться изъ тѣхъ же критическихъ очерковъ, большая часть которыхъ отмѣчаетъ гениальность изобрѣтенія и необходимость знаціа его для всякаго культурнаго чловека.

Энергичная пропаганда языка Эсперанто, а еще болѣе его внутренняя идея (братство и единеніе всѣхъ народовъ) привлекли въ ряды эсперантистовъ не мало міровыхъ знаменитостей изъ области науки, политики, а также и военныхъ круговъ. Наконецъ объ успѣхахъ, достигнутыхъ языкомъ эсперанто въ дѣлѣ пропаганды и о числѣ его послѣдователей очень краснорѣчиво говоритъ число всѣхъ эсперантскихъ обществъ, достигающихъ въ настоящее время до 2000, причеиъ нѣкоторые изъ нихъ насчитываютъ у себя по нѣсколько сотъ и десятковъ тысячъ членовъ, какъ, напримеръ въ Швеціи Лига сторонниковъ воздержанія отъ алкоголя (около 100,000 челоівъкъ, почти исключительно рабочіе) приняла Эсперанто въ качествѣ официального языка для своихъ международныхъ сношеній и т. д., а также періодическіе эсперантскіе

газеты и журналы, которыхъ въ настоящее время насчитывается до 150. Въ концѣ 1907 и въ началѣ 1908 г.г. въ центральныхъ эсперантскихъ кругахъ возникъ интересный вопросъ о томъ, возможно-ли теперь, послѣ блестящихъ результатовъ, достигнутыхъ пропагандой яз. Эсперанто повсемѣстно среди широкихъ слоеіъ населенія (главнымъ образомъ за границей) приѣвненіе эсперанто въ жизни на практикѣ, подобно національнымъ языкамъ? Допустимъ, напримеръ, что завтра я собираюсь ѣхать въ Парижъ и помимо родного языка и владѣю только эсперантскимъ языкомъ. Могу-ли я надѣяться, что во время путешествія за границей въ поѣздѣ или на пароходѣ я найду хоть одного вельнера, говорящаго по эсперантски, что пріѣхавъ въ Парижъ, встрѣчу на вокзалѣ эсперантскаго переводчика, что въ гостиницѣ, въ которой я остаюсь, будутъ говорить по эсперантски, что при помощи эсперанто меня поймутъ торговцы, съ которыми я захочу имѣть коммерческія дѣла и т. д. Увы, признаться, тогда, къ сожалѣнію, еще не было этой возможности.

I. Асагуровъ

(Продолженіе слѣдуетъ)

«Universala Esperanto-Asocio»

Հայերանոտի յարդուութեանը և սարածմանը մեծագէտ նպաստում է միշտև կարևոր և համահրելի հիմնարկութիւն՝ «Ունիվերսալա Հայէրանոտ-Ասոցիոս», որի գլխավոր նպատակն է կեանքի մէջ գործնականապէս առաջ մղել Հայէրանոտ լեզուի գործարդութիւնը: Մինչև 1908 թւի սկզբները Հայէրանոտն սարածւում էր ինչպէս մի օժանդակ լեզու, որպէս զի մարդկանց մէջ միջազգային յարաբերութիւնները հեշտանային, որի համար Հայէրանոտ սարածողները ամեն կերպ աշ-

խառնում էին ուսուցանել լեզուն, լրացրու՞թե՛ման միջոցով ազիտացիա էին մըզում, մասնանշում էին նրանից սպասելիք օգուտները և համոզելով շրջապատող հասարակութեանը՝ նորանոր կողմնակիցներով շատացնում էսպերանտիստների թիւը: Այս բոլորի հետևանքն այն եղաւ, որ այժմ արդէն մարդկութիւնն ընտելացել է և էսպերանտօի շարքերը ստուգանում են օրէցօր ու նա արդէն մի տեսակ տիրապետող դիրք է բռնել աշխարհիս բոլոր անկիւններում:

Շատ դպրոցներում էսպերանտօն պարտադիր է դարձել, քաղաքներից շատերը ինքնաբերաբար դաշխներ են յատկացնում դասընթացների համար, մինչև անգամ տպաստներ են տալիս, մամուլն ամեն տեղ (բացի մերից...) համակիրանքով է վերաբերում և նպաստում նրա տարածմանը:

Թէպէտ ոմանք, և մանաւանդ ես կը նկատեմ առանձնապէս, մի երկու երեք եւրոպական լեզուով ֆրազներ կուտրատող հայերը կարծում են, որ այդ լեզուն կենսունակութիւն չունի, բայց այդ բոլորը մեծամտութեան արդիւնք է, որովհետև մեր եւրոպականացած(՞) հայ երիտասարդն է այդ կարծում, նա, որ 4—5 տարի մաշել է գերմանական կամ այլ համալսարանը և լեզուն կանոնաւորապէս իւրացնել անգամ չի կարողացել (օրինակներ չմտ), բայց և այնպէս էսպերանտօի շարքերը ստուարացել են բազմաթիւ աշխարհահռչակ գիտնականներով, քաղաքագէտներով, գինուորականներով և նըրանք լաւ հասկանալով նրա օգտաւէտութիւնը եղել են առաջին կարապետներ: Անցեալ անգամ մենք թուերով ցոյց տուինք էսպերանտօի տարածման լսփը (թէպէտ վերջին տեղեկութիւններից՝ երևում է, որ գործը համարեա կրկնապատկուել է), բայց այս անգամ աւելորդ չի լինի եթէ ասենք, որ կան այնպիսի ընկերութիւններ, որոնք 100,000 անգամ ունին (օր. Շվէցիտայի Ալիօսիլից վերածուելուն կողմնակիցների ընկերութիւնը, որի պաշ-

տօնական լեզուն է էսպերանտօ):

1907 թ. վերջերը և 1908 թ. սկզբները էսպերանտական կեդրոնական շրջաններում հարց ծագեց թէ կարելի՞ է արդեօք այս լեզուն ամբողջ գործադրել, ինչպէս որ և է ազգային լեզու. ենթադրենք ես գնում եմ Փարիզ, կարճի՞ եմ արդեօք այդ լեզուի օգնութեամբ ճանապարհորդել, Փարիզում կըզտնեմ արդեօք էսպերանտօ լեզու խօսող հիւրանոց, ճաշարան, ճանապարհին ինձ հասկացողներ կըլինեն Երկաթուղու կայարանում կըդիմաւորէ արդեօք էսպերանտօի թարգմանը և այլն: Այն ժամանակ այդ անկարելի էր, բայց այդ բանին օգնութեան հասաւ «Universala Esperanto Asocio», որով ամենուրեք հիմնուեցան մի տեսակ հիւպատոստաններ, նշանակուեցան կոնսուլներ, որոնց միջոցով կարելի է ստանալ ամեն տեսակ տեղեկութիւններ, կարելի է յարաբերութեան մէջ մտնել զանազան ֆիրմաների, ընկերութիւնների հետ, ստանալ մանրամասն տեղեկութիւններ այլ և այլ հարցերի մասին աշխարհուս բոլոր ծայրերից: Կոնսուլները պարտաւոր են ունենալ ամեն տեսակ կարևոր ձեռնարկներ և ուղեցոյցներ, քաղաքների տեղացոյցներ (Թիֆլիսին էլ արդէն հրատարակուած է) և «Մ. Ե. Ա.»-ի անլամներին (միայն անդամներին, իսկ անդամավճարը չնչին գումար է՝ 40 կոպէկ) ամեն տեսակ յարմարութիւններ տալ իրենց կոնսուլութեան շրջանում: «Մ. Ե. Ա.» սպում է ցուցակներ կարևոր հասցէներով, որով ամենքին հնարաւորութիւն է տալիս հարկաւոր դէպքում օգտուելու. հրատարակում են հասցէ-օրացոյցներ, տարեգրքներ և այդպիսով այժմ արդէն հեշտացել է այն, որ առաջ անկարելի էր, բուսական է գիտենալք էսպերանտօ լեզուն և դուք հասցէացուցալով առանց որեէ եւրոպական լեզու գիտենալու կարող էք գնալ մինչև Աւստրալիա, հարաւային Աֆրիկա, Ամերիկայի ամենահեռուոր ծայրերը, իսկ եւրոպական ամեն մի քաղաքում դուք կըզտնէք անթիւ էսպերանտ-

*თქონს; ამან თუ კან არღნ ზერა-
ნიონს, ლოქარანს, ანანისონს. (მა-
ნასანო კორორანსო), თხრასან კან-
სიანსკინს ზახაფიკიანსილი ძი ზამა-
ლიქ კოქარანსილი ძეჟ ჟქამარილი
ნს ლიქ საყანიქ კხრეიქ ათანე ირ
ღ ზ ჟქიარიქხანს ლანსაყარირილი
ქე; მან ი. ზ. მ.-ქ მხ ჟერე;*

(ჯარიანსქიქ)

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

ესპერანტიზმის გასავრცელებლად ხალხთა შორის, რომელნიც სცხოვრებენ მთელ დედამიწის ზურგზედ, ამ ბოლო წლებში ძლიერ ხელს უწყობს „Universala Esperanto-Asocio“ დაწესებულიება, რომლის უმთავრესი მიზანია, გაავრცელოს ესპერანტული ენა ყველა საზოგადო წრეებში. ვიღრე 1908 წლამდე, უპირველესი ხელმძღვანელები ესპერანტულ მოძრაობისა, ელტვოდნენ ერთს მიზანს: მიეცათ ხალხისთვის ისეთი ენა, რომლის საშეაღებთაც შესძლებოდათ დედამიწის ყოველ მხარეში მიწერ-მოწერა. ამის მისაღწევად სხვა და სხვა ესპერანტული წრეები, ნაციონალური საზოგადოებანი და ადგილობრივი ჯგუფები ყოველნაირად ცდილობდნენ რაც შეიძლება ხალხის უმრავლესობას შეესწავლა ეს ენა. მოსწავლეთათვის გამართეს კალკე ესპერანტოს გაკვეთილები, მოზრდილთათვის კი დააარსეს კურსები, ნაციონალურ გაზეთებში ათავსებდნენ დიდ ძალსააგიტაციო წერილებს და უჩვენებდნენ დიდ სარგებლობას, რომელიც შეეძლო მოეტანა ძლიერ ადვილს და საყოველთაო, ექიმის ზამენაჟის ენას— ესპერანტოს. არა ერთხელ სთხოვდნენ

განთქმულ ნასწავლებებს და აგრეთვე ადმინისტრაციის წარმომადგენლებს შემწეობის აღმოსაჩენად, და აი ეხლა შეგვიძლიან გაბედვით ვსთქვათ, რომ ესპერანტულ ენამ მიაღწია თავის მიზანს. რიცხვი ესპერანტულ საზოგადოებებისა და წრეებისა თან-და-თან ემატება და უფრო მეტად ემჩნევა ხალხის მისწრაფება ესპერანტულ ენის შესასწავლად. ბევრ სასწავლებლების ადმინისტრაციამ, სხვა საგანთა შორის ადგილი დაუთმო თავის პროგრამაში ამ ენასაც; ქალაქის წარმომადგენლები უთმობენ სახლებს კურსების დასაარსებლად; ყველა მხრის გაზეთები ათავსებენ თავის გამოცემაში კრიტიკულ წერილებს ესპერანტოზე. ყველა ზემო ნათქვამი ამტკიცებს, რომ ესპერანტომ დაიმსახურა საზოგადოების ყურადღება. ესპერანტოს ენის ენერგიულ გავრცელებამ, და უმეტესად მისმა შინაგანმა იღეამ (ძმობა და შეერთება ყოველ ერისა) მოიმხრო ბევრი გამაზნელი ნასწავლი. ზოგიერთ ესპერანტული საზოგადოებას ჰყავს ასობით და ათათასობით წევრები; მაგალითად შეცკიაში ალკოპოლის წინააღმდეგ ლიგას მომხრეებმა (100,000 კაცამდე, თითქმის ყველანიც მომუშავენი არიან) მიიღეს ეს ენა, რომ ყოველ ხალხში გაავრცელონ თავიანთი პროგრამა და სხ.

1907 წლის დამდეგს და 1908 წლის დასაწყისში ესპერანტულ ცენტრალურ წრეებში, აღიძრა ძლიერ საინტერესო კითხვა: შეიძლება თუ არა ეხლა, ბრწყინვალე ნაყოფის შემდეგ, იხმაროს ესპერანტული ენა პრაქტიკულად, ისრე როგორც ნაციონალური? მაგალითად: ხეალ ვაპრობ პარიჟში წასვლას და

სამშობლო ენის გარდა ვიცი მხოლოდ ესპერანტული. შემოიღიან იმედი ვიკონია, რომ საზღვარ გარედ, რკინის გზით ანუ ზღვით მოგზაურობის დროს, შევხვდები ერთს მაინც, რომელმაც იცოდეს ესპერანტული ენა? ანუ პარიჟში ჩამოსავლისთანავე შევხვდები რკინის გზის სადგურზე ესპერანტულ ენის მთარგმნელს? ანუ სასტუმროში, რომელშიაც მე დაებინავდები ილაპარაკებენ ესპერანტოზე? ანუ ესპერანტოს დახმარებით შევიძლებ ვაჭრებთან კომერციულ საქმის დაქვრას? კიდევ და სხვა. მაშინ საუბედუროდ, ჯერ არ იყო ეს შესაძლებელი, ხოლო ეხლა კი ეს ყველასთვის შესაძლებელია.

(გაგრძელება იქნება)

УРОКЪ ВТОРОЙ

Падежей есть только два: именительный и винительный; послѣдній получается изъ именительнаго прибавлениемъ окончанія *v*: *patron*—отца, *patrojn*—отцовъ; *mi vidas paregon*—я вижу бумагу, *frato skribas leteron*—братъ пишетъ письмо. *Ni volas akvon*—мы хотимъ воду.

Всѣ предлоги требуютъ именительнаго падежа: *de patro*—отъ отца, *al patro*—къ отцу, *pri patro*—объ отцѣ, *por patro*—для отца, *per patro*—отцомъ и т. д.

Нарѣчія описываются на *e*: *bone*—хорошо, *frue*—рано, *matene*—утромъ, *rapide*—быстро, *kurage*—храбро, *supre*—наверху, *mal multe*—мало, *mal forte*—слабо.

Прошедшее время глагола оканчивается на *is*: *patrino skribis*—мать писала; *mi rakontis anekdoton*—я рассказал анек-

дотъ; *ili promenis en ĝardeno*—они гуляли въ саду.

Неопредѣленное наклоненіе на *i*: *fari*—дѣлать; *mi volas manĝi*—я хочу ѣсть.

Сравнительная степень прилагательныхъ и нарѣчій образуется помощью слова *pli* (болѣе): *pli blanka*—бѣлѣе; *pli bone*—лучше; *vi komprenas pli klare ol li*—вы понимаете яснѣе чѣмъ онъ; *ĉevalo estas pli granda ol azeno*—лошадь больше осла.

Мѣстоименія личныя: *mi*—я, *vi*—вы, *ti*, *li*—онъ, *ŝi*—она, *ĝi*—оно (когда говорить о вещи или о животномъ), *zi*—себя, *ni*—мы, *ili*—они, *oni*, *oni*—безличное множественнаго числа (*oni diras*—говорятъ); притяжательныя образуются прибавлениемъ окончанія прилагательнаго *a*: *mia*—мой, *ŝia*—ея, *lia*—его, *ĝia*—его. Склоненіе какъ у существительныхъ; *de mi*—отъ меня, *min*—меня (винит.)

ԴԱՍ ԵՐԿՐԱՐԻ

Ինչպէս առաջին դասի մէջ յիշեցինք, հոլովները երկու են՝ ուղղական և հայցական, իսկ ննացեալները կազմում են նախդիրներով. օր. de patro հօր (և: հօրից) al patro դէպի հայր կամ հօր, pri patro հօր մասին, por patro հօր համաց և այլն, իսկ հայցական հոլովի նշանն է n տառը (տես ա. դասի հոլովման աղիւսակը):

Բայի անցեալ ժամանակը միշտ վերջանում է is.

mi skribis ես գրում էի, գրեցի.

vi (ci) skribis դու գրում էիր, գրեցիր.

|| > նա գրում էր, գրեց.

ni > մենք գրում էինք, գրեցինք.

vi > դուք գրում էիք, գրեցիք

ili > նոքա գրում էին, գրեցին:

*Ժամօթ.—*Is վերջաւորութիւնը իսկապէս անցեալ կատարեալ ժամանակն է, ուրեմն և առկի ճիշդ է սակ գրեցի, գրեցիր, գրեց կային, քան որպէս անկա-

Aa, Bb, Cc, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Gg,
Hh, Hh, Ii, Jj, Jj, Kk, Ll, Mm, Mm,
Oo, Pp, Pp, Ss, Ss, Tt, Uu, Uu, Vv, Vv.

ol-უმეზ, *გან*, მიხამღ.

havi-ნამეზ, *ოლხნარ*, კონება.

kolago-товарищ, *ენკერ*, ამხანაგი.

manĝi-კუშათ, *ოლარ*, კამა.

dolĉa-სადკი, *გოგერ*, ტკბილი.

romo-ახლო, *ქნძორ*, ვაშლი.

plumo-პერო, *გრერ*, კლამი.

mola-მკი, *ქაქოც*, რბილი.

filo-სინ, *კალკ (მან)*, შვილი.

trinki-პით, *ქამ*, სმა.

kafo-კოფე, *სოც*, ყავა.

diri-გოვით, *სახ*, თქმა.

danki-ბლადარით, *ზორხაკოცერ*

კაკან, მდლოდის თქმა,

ludi-ვრათ, *ქაქოც*, თამაშობა.

puro-კუვა, *სიქს (ქაქ)*, ტკინა.

ami-ლუბით, *სიქს*, სიყვარული.

lakto-მოლო, *კაქ*, რძე.

kun-ს, *სმა*, თან.

buŝo-რთ, *ქერან*, პირი.

klaso-კლას, *გასარან*, კლასი.

leciono-უროქ, *გას*, გაკვეთილი.

birdo-პტინა, *ქოც*, ფრინველი.

kanti-პე, *ქერ*, მღერა.

marŝi-ხოდით, *გოქ*, სიარული.

rapide-ხსტრო, *არაქ*, სწრაზ.

vetero-პოგოდა, *ქანსაკ*, ამხნდი.

rapo-ღმბ, *სმა*, პური.

agrabla-პრიატნი, *ქორხან*, სსიამოვნო.

freŝa-საქი, *ქარ*, ახალი.

kvat-ხეტრე, *ქარ*, ოთხი.

monato-მხსაქ, *ამ*, თვე.

ĵaro-გოდ, *სარ*, წელიწადი.

KRONIKO

La redakcio de „K. E.“ ricevis sekvantan leteron:

«Kun granda ĝojo ni renkontas la aperon de delonge dezirata. «Kaŭkaza Esperantisto». Ni esperas ke la nova pioniro, alte tenante la standardon de la Esperantismo senlace predikos kaj konkrete ebligos la delonge celatajn de kaŭkaza inteligentularo, idealojn de unuiĝo de Kaŭkazaj nacioj kaj gentoj.

Vivu Zamenhofa Esperanto, oficiale enpaŝanta novan landegon.

Kartveloj-studentoj en Varsovio Gjorgi Bakradze, Aleksandro Barataŝvili, Vladimir Ŝeidze, Aleksi Goderziŝvili, Aleksandro Amaladze, Gjorgi Megrelidze, Solomon Tuguŝi.

Batumo. — Laŭ la propono de S-ro Simeon Mkrtiĉjan kaj laŭ la decido de la pedagogia kunsido de armena apudpreĝeja lernejo, la gelnantoj de altaj klasoj de Januaro lernas memvole Esperanton. Instruas ilin S-ro Simeon Mkrtiĉjan. La nombro de gelnantoj estas 30.

— Pro manko da spaco ni presos la jaran raporton de S. E. K. en la tria numero.

— Oni instruas Esperanton en tiflisa dua Komerclernejo kaj en la librotendaj kursoj de s-ro Filojan.

— В субботу, 3-го апреля въ помещеніи Биржи состоится спектакль на Эсперантскомъ языкѣ. Представлено будетъ:

„Tie ĉi oni parolas esperante“. (Здѣсь говорятъ по-эсперантски)—шутка - воде-вилъ въ одномъ дѣйствіи.

Первый Всероссийскій съездъ Эсперантистовъ.—Къ 20-му апрѣля этого года, какъ мы уже сообщали, „Россійской Лигой Эсперантистовъ“ созывается въ С. - Петербургѣ первый Всероссийскій Съездъ Эсперантистовъ. Съездъ имѣеть цѣлью взаимное ознакомленіе Русскихъ Эсперантистовъ между собою, всестороннее выясненіе положенія языка Эсперанто въ Россіи и выработку программы дальнѣйшей дѣятельности эсперантистовъ въ Россіи. Членами съезда могутъ быть всѣ лица, сочувствующія распространенію языка Эсперанто и внесшія членскій вносъ въ размѣръ двухъ рублей. Всѣ члены съезда пользуются правомъ голоса на всѣхъ общихъ и частныхъ собраніяхъ съезда. При съездѣ имѣеть быть организована выставка, имѣющая близкое отношеніе къ языку Эсперанто. Желающіе выступить докладчиками на съездѣ, должны прислать свои доклады или конспекты ихъ въ Центральное Правленіе „Россійской Лиги Эсперантистовъ“ (Петербургъ, Невскій пр. № 40) не позднѣе 10 Апрѣля 1910 года.

Доклады и пренія могутъ вестись только на двухъ языкахъ: русскомъ и Эсперанто. Къ обсужденію на съездѣ предложены слѣдующіе вопросы: 1) О пропагандѣ языка Эсперанто. 2) Объ объединеніи дѣятельности всѣхъ эсперантистовъ въ Россіи. 3) Объ организаціи всероссійскихъ эсперантскихъ конгрессовъ. 4) О международномъ эсперантскомъ конгрессѣ въ Россіи. 5) Представительство русскихъ эсперантистовъ за границей. 6) Преподаваніе языка Эсперанто. 7) Эсперантскія издательства и движимыя торговли. 8) Ходатайство о проведеніи языка Эсперанто въ жизнь законодательнымъ и административнымъ порядкомъ.

Занятія съезда распределены слѣдующимъ образомъ:

20-го Апрѣля (вторникъ). Встрѣча и взаимное ознакомленіе участниковъ съезда.

21-го Апр. (среда). Открытіе съезда. Общее собраніе.

22-го Апр. (четвергъ). День: частныя собранія (для выслушанія докладовъ по программѣ съезда и подготовка резолюцій для общихъ собраній). Вечеромъ: концертъ дивертисментъ.

23-го Апр. (пятница). День: частныя собранія; вечеромъ: Общее собраніе.

24-го Апр. (суббота). День: частныя собранія; вечеромъ: спектакль, дивертисментъ.

25-го Апр. (воскресенье). Общее собраніе. Закрытіе съезда.

—*Северо-Американскія Соединенныя Штаты.* Въ виду предстоящаго въ Вашингтонѣ 6-го Всемирнаго Эсперантскаго Конгресса, эсперантское движеніе быстро идетъ впередъ. Во всѣхъ главныхъ городахъ организуются курсы и общества. Въ г. Вашингтонѣ, гдѣ имѣеть быть конгрессъ, почти ежедневно возникаютъ новыя курсы. Надѣются, что однакъ этотъ городъ подготовитъ къ конгрессу до 3000 эсперантистовъ. Многія газеты часто помѣщаютъ благоприятныя для нашего движенія статьи.

„Ondo“.

—Кавказскій Аэронавтичскій кружокъ свои письменныя сношенія съ французскими авиаторами ведетъ на языкѣ Эсперанто.

—А. А. Арумовичъ пожертвованы два годовыхъ экземпляра „Кавк. Эспер.“ Тифлисскому Метехскому банку и Гурбернской тюрьмѣ.

Ծրագիր Էսպերանտական համագումարի.—Պետերբուրգում գումարուող Էսպերանտիստների համառուսական համագումարի (20—25 ապրիլի) զբոհմունք-

იყვნენ ისეთი პირნი, რომელნიც იზრუნავენ ესპერანტულ ენის გავრცელებას და რომელთაც გადახდილი ექნებათ საწევრო გადასახადი ორი მანეთი

—ბ-მა ა. არუმოვმა შესწორა ორი წლიური ეკზემპლარი „კავკაზიის ესპერანტიკის“ თბილისის მეტეხს და საგუბერნიო ციხეებს.

BIBLIOGRAFIO

Полный учебник международного языка Эсперанто, В. Сируняна. стр. 32 цѣна 12 коп.

Передь нами довольно удачное руководство языка Эсперанто, въ которомъ каждый можетъ найти полную основу языка съ достаточнымъ количествомъ примѣровъ и упражненій. Настоящая книга особенно доступна для интеллигенци и для учащейся молодежи, какъ самоучитель, а для малограмотныхъ какъ власнее руководство.

Hajk T.-A.

HUMORA FAKO

Tute egale

Malgranda knabeto promenas en ĝardeno kune kun sia azeneto.

Iu demandas:

—Nu, ĉu vi estas kontenta, ke vi vin trovas en somerloĝejo kaj povas promeni kun via azeno? En urbo vi ne havis tiun vaston...

—Tute egale... en urbo mi ĉiam promenas kun mia patro...

Agrabla gasto

Kvinjara Manjo kuras renkonte al sia avino:

—Avino, kara, bonal Bontagon!.. Sed kie do estas...

Kaj ŝi haltiĝas mirigita.

—Kio «kie estas»? demandas avino, kliniĝante, por kisi sian nepinon.

—Kie do estas la diablo? balbutas Manjo.

—Kia diablo?!

—Kiu alportis vin... Paŝjo vidis vin kaj diris: «Ree diablo ŝin portas!»

En drinkejo

D. Kiom da tempo vi bezonas por iri drinkejon el via domo?

R. Por iri drinkejon el domo—kvin minutojn; sed el drinkejo domon—duonhoron...

Unu drinkinto eliras el drinkejo kaj staras kelkan tempon sur sama loko; poste, enŝovinte la manon en sian poŝon li eltiras la ŝlosilon de sia loĝejo kaj ion atendas.

—Kion vi atendas? demandas lin lia kolego.

—Tuj venos mia domo—mi volas malŝlosi la pordon...

En nnu loĝejon nokte venis ŝtelistoj: La geedzoj kuŝis, sed ne dormis. Ili estis tre timigitaj. Kiam la ŝtelistoj prenis keston, kie estis tuta trezoro de geedzoj la edzino diris al sia edzo.

Ĉu vi ne vidas, ke ili forportas nian tutan riĉaĵon... Ne permesu fari tion.

—Nenio, respondis la edzo, la ŝlosilo de l'kesto estas do ĉe mi!..

Unu sinjoro estis ĉe sia konato. Estis nokto. Pluvis.

„Restu nokte ĉe mi; se vi iros domon vi malsekiĝos. Ni vespermanĝos kaj matene vi iros hejmen“, diris la mastro kaj iris kuirejon prepari vespermanĝon.

Kiam li revenis li vidis, ke lia gasto staras antaŭ li tute malseka.

«Kio okazis kun vi?» li demandis.

—Mi iris domon por diri al mia edzino, ke mi ne venos nokte ĉar pluvas...

En la metiejo de botisto.

Maljunulino: «Vi promesis al mi, ke miaj ŝuoj ne ŝiriĝos ĝis mia morto, sed ili jam ŝiriĝis post unu semajno...

—Jes, sinjorino, mi eraris! Vi tiam havis tian aspekton, ke mi pensis, ke post unu semajno vi nepre mortos...

Esperantigis V. S.

При этом номерѣ нашимъ (кромѣ Персiи и Турцiи) подписываемъ разсылается программа 1-го Всероссийскаго Съѣзда Эсперантистовъ.

KORESPONDADA FAKO

En tiu-ĉi fako estas presataj adresoj de la personoj, kiuj deziras korespondadi kun gesamideanoj per simplaj poŝtkartoj (SP) aŭ per ilustritaj (PI) aŭ per leteroj (L) aŭ intersangi poŝtmarkojn (PM).

Ludoviko Skrzinski, Tiflis (Kaŭkaz). Ser-gievskaja 2. Deziras korespondadi kun gesamideanoj krom Franciuj (PJ).

Hajk Eksuzjanc, Tiflis (Kaŭkaz). Sion-skajaja 2 (SP. kaj PI.)

Семень Мертчанъ, Батумъ, Армянское училище, учителю. Simeon Mkrtĉjan, Batum (Kaŭkaz) Armena Lernejo, instruisto.

Redaktoro-Eldonisto H. Ter-Asivacatrijanc

ANONCOJ

LA ONDO DE ESPERANTO

«Волна Эсперанто»

Aperas ĉiumonate, krom julio.

Jarabono 1 rublo—1,06 sm.

Adreso: Moskvo, Rusland, Tverskaja, 28.

8—2

FOTO-CINKOGRAFIO

de

S. A. Sogomonjan

Plenumas ĉiaeb্লাjn kliŝaĵojn

Oni preparas zinkajn kaj kuprajn kliŝaĵojn por ilustritaj eldonoj kaj gazetoj, por prezaroj, anoncoj, landkartoj, planoj, notoj, faksimiloj k. t. p.

Oni parolas kaj korespondas esperante.

Tiflis, Puŝkina pasaĵo.

Ekzercareto Esperanta

5 kop.

HUNDO kaj KATO

Armena legendo de H. Tumanjan.

10 kop.

Aĉetebla ĉe aŭtoro: V. Sirunjan, Tiflis, Monumenta p. № 3, kaj en la red. de „Kaŭkaza Esperantisto“. 10—2

Модные журналы

Выкройки, манекены.

Всегда въ большемъ выборѣ.

Пушкiнскiй пассажъ № 19

НА ВЕРХУ.

1—1

1 0 3 0 S E U U I

ՊՍՏԱՆԻ

ԳՐԱԿԱՆ ԺԱՂՈՎԱԾՈՒՆ

(Բանաստեղծութիւններ, պատմաճգներ, պատկերներ և պիես):

ԳԻՆՆ Է 15 ԳՐԱԿ

Վաճառում է թիֆլիսի բոլոր գրախանութիւններում: Թէ օտար տեղերից և թէ գումարով գնողները պիտի դիմեն՝ Тифлисъ, Вахтанговская, № 14, Мисаку Эп-риянцу, որոնց գրչում է կրնում:

Հ. Տէր-Աստուածատրեանի

ԳՐԱԿԻՐԷ ԻՍԳԻՐԱՆՑՈ 1620Ի 25 Կ.

ԻՍԳԻՐԱՆՑՈ-ՀՆՅՆԻՆ ԸՆԴՆՐՆ 50 Կ.

Կարելի է դիմել խմբագրութեանս: Գահսոր «Գրատեղիներ» գրախանութում: Հասցէն Тифлисъ, вѣдѣжнѣй магазинѣ „Гуттенбергъ“ կամ Тифлисъ, Librairie „Guttenbergъ“. 10—2

Получены визитные карточки и открытки.

Esperantistamъ скидки.

Rabato por Esperantistoj.

Estas ricevitaj vizitkartoj kaj poŝtkartoj.

Центральный магазинъ

Мануфактурныхъ модно-галантерейныхъ и суконныхъ товаровъ

ВНИМАНИЕ!

Небывало Д Е Ш Е В О приобретение товаровъ изъ лучшихъ *Заграничныхъ и русскихъ* фабрикъ, а вѣсть съ тѣмъ и *небольшіе расходы* по содержанию магазина, дасть мнѣ возможность отпустить товаръ по весьма *дешевымъ* цѣнамъ.

Кромѣ того у меня имѣется необходимое громадное удобство для г. г. покупателей приобрести всякаго рода товаръ, а именно: *мануфактурные, суконные, галантерейные, парфюмерные* и т. п.

Прошу многоуважаемыхъ покупателей убѣдиться личнымъ посѣщеніемъ. Магазинъ находится противъ памятника вн. Воронцову, подъ лечебницей д-ра Навасардяна по Разъѣзжей улицѣ.

Съ совершеннымъ почтеніемъ А. Х. Ванецовъ

CENTRAL MAGAZENO

De Manufakturaj, modo-galanteriaj kaj drapaj komercaĵoj

A T E N T U !

Ĉar mi akiras tre malkare komercaĵojn de eksterlandaj kaj rusaj fabrikoj, kaj ĉar mi havas malgrandajn elspezojn por teni magazenon, mi havas eblecon vendi komercaĵojn laŭ tre malaltaj prezoj. Krom tio estas tre oportune akiri de mi diversajn komercaĵojn: manufakturajn, drapajn, galanteriajn, parfumerajn k. p. t.

Mi petas multtestimatajn aĉetantojn certigi post persona vizito. Rabato al esperantistoj. (Ni parolas esperante).

Adreso: Kontraŭ la monumento de kn. Voroncov, sub Kuracejo de D-ro Navasardjan sur Razjezĵaja str.

Kun plena respekto A. H. Vanecov

Aparto de presejo «Progreso», Dvorcovaja strato, d. de Kartvela Noblaro.